

Scenariusz dwugodzinnych zajęć przedszkolnych z edukacji przyrodniczej na podstawie książki „Drzewo” aut. Katarzyny Bajerowicz.

Autorka: Katarzyna Bajerowicz

Grupa wiekowa: dzieci w wieku 5 lat

Liczba uczestników: do 25 osób

Czas trwania: 2 x 50 minut

Tematy zajęć:

1. Rozpoznajemy gatunki drzew
2. Kto mieszka na dębie?

Cele ogólne:

- poznanie najważniejszych gatunków drzew występujących w Polsce
- umiejętność dopasowania liści i owoców do poszczególnych gatunków drzew
- poznanie gatunków zwierząt żyjących w Polsce

Cele operacyjne:

- dziecko potrafi sklasyfikować liście według gatunku drzewa oraz nazwać odpowiednie drzewo
- dziecko potrafi rozpoznać niektóre zwierzęta żyjące na terenie Polski (dzięcioł, wiewiórka, sikora itp.)
- dziecko udoskonali umiejętność posługiwania się nożyczkami oraz rozwinię wyobraźnię

Forma pracy:

grupowa, zespołowa, indywidualna

Materiały:

- *Drzewo* Katarzyny Bajerowicz
- brystol o formacie B-1
- guma mocująca
- liście i owoce różnych gatunków drzew (lub ilustracje) – przynajmniej tyle, ile dzieci jest w grupie
- ilustracje przedstawiające gatunki drzew wraz z podpisami
- spokojna muzyka nadająca się do zabawy „tańczące liście”
- muzyka do zabawy „zamieniamy się w zwierzęta”
- folia zabezpieczająca
- dużo liści dębu
- farby
- kredki
- kleje
- nożyczki
- bibuła
- papier kolorowy
- ilustracje zwierząt wraz z podpisami
- ilustracje tych samych zwierząt do wykonania pracy plastycznej

Przebieg zajęć:

Dzień 1.

1. Rozmowa

- Dzieci i nauczyciel siedzą w kole. Nauczyciel zadaje zagadki, które mają na celu naprowadzenie dzieci na temat zajęć:

Zieloną nosi koronę,
przed skwarem daje ochronę.
(drzewo)

Wiosną na drzewie się zieleni,
ale opada na jesieni.
(liść)

- Nauczyciel wyjaśnia, że na zajęciach dzieci dowiedzą się, jak rozpoznawać gatunki drzew po liściach i owocach, które na nich rosną.
- Nauczyciel ma przygotowane plansze z książki *Drzewo* z przyklejonymi na odwrocie rzepami lub gumą mocującą. Wyjaśnia dzieciom, że z tych plansz ułożą duży obrazek drzewa.
- Nauczyciel rozkłada plansze na podłodze. Chętne dzieci podchodzą kolejno, wybierają jedną planszę i przyczepiają je w odpowiednim miejscu. Pozostałe dzieci z grupy oraz nauczyciel pomagają w wybraniu miejsca dla danej planszy.
- Gdy ilustracja jest gotowa, nauczyciel pyta dzieci, czy wiedzą, jakie drzewo jest na niej przedstawione (dąb), a następnie próbuje się dowiedzieć od grupy, w jaki sposób rozpoznaje się gatunki drzew (liście i owoce drzew).
- Nauczyciel pokazuje dzieciom liście i owoce (lub ilustracje) niektórych drzew rosnących na terenie Polski (dąb, klon, buk, kasztanowiec, jarząb, lipa, świerk – uwaga: nauczyciel może wybrać dowolny zestaw liści i owoców) i pyta, czy dzieci wiedzą, które liście i owoce rosną na drzewie z ilustracji. Gdy dzieci udzielą odpowiedzi, nauczyciel przyczepia za pomocą gumy mocującej odpowiedni liść i owoc.
- Na tablicy nauczyciel przyczepia ilustracje przedstawiające pozostałe gatunki drzew wraz z podpisami (czytanie globalne) i po przymocowaniu każdego z nich i przedstawieniu jego nazwy prosi dzieci o wskazanie odpowiedniego liścia i owocu, które następnie mocuje na ilustracji drzewa.
Liści i owoców z poszczególnych gatunków drzew nauczyciel może mieć więcej, tak aby każde dziecko miało okazję dopasować jeden liść i owoc do gatunku drzewa. To również utrwali zdobytą wiedzę.

Nauczyciel pyta, jak nazywają się drzewa, które mają liście, a jak te, które mają igły.

Czas trwania: 20 minut

2. Zabawa ruchowa

- Nauczyciel pyta dzieci, czy wiedzą, jak zachowują się liście na wietrze.
- „Tańczące liście” – nauczyciel włącza spokojną muzykę, bierze worek wypełniony liśćmi dębu i z wysokości wysypuje je na podłogę. Dzieci obserwują liście i poruszają się w rytm muzyki, jak liście tańczące na wietrze.

Czas trwania: 5 minut

3. Zajęcia plastyczne
 - Nauczyciel rozkłada na podłodze lub złączonych stolikach folię zabezpieczającą, a na niej duży karton. Wyjaśnia dzieciom, że stworzą swój własny dąb. Na stoliku obok leżą przygotowane liście dębu (z worka), kleje, kredki i farby. Dzieci mają do dyspozycji liście dębu, które mogą odwzorować na kartonie dowolną techniką – przyklejanie liści, odrysowywanie liści i kolorowanie ich, malowanie liści farbami, a następnie odciskanie ich na kartonie.
 - Tak przygotowane drzewo dzieci pozostawiają do wyschnięcia

Czas trwania: 25 minut
4. Koniec zajęć. Podziękowanie dzieciom za wspólną pracę i zabawę.

Dzień 2.

1. Rozmowa
 - Nauczyciel siedzi z dziećmi w kole na dywanie i pyta, czy pamiętają, jakie drzewo przedstawia duża ilustracja, którą poprzedniego dnia wspólnie ułożyli.
 - Nauczyciel pyta, czy dzieci potrafią rozpoznać zwierzęta z ilustracji.
 - Nauczyciel, na podstawie informacji zawartych na odwrocie plansz z książki *Drzewo*, ma przygotowane ilustracje wybranych zwierząt wraz z podpisami, z którymi zapozna grupę, np. wiewiórka, mysz leśna, sowa uszata, dzięcioł średni, dzięcioł duży, dzięciołek, dzięcioł czarny, dzięcioł zielonosiwy, sikora modra, sikora uboga, sójka itp. (UWAGA: nauczyciel może wybrać dowolne zwierzęta, z którymi zapozna dzieci).
 - Kolejno pokazuje dzieciom ilustracje i prosi o odnalezienie ich na dużej ilustracji dębu. Następnie przekazuje wiedzę na temat tych zwierząt (UWAGA: informacje te, zapisane w przystępny dla dzieci sposób, znajdują się na odwrocie plansz, więc należy je uprzednio przygotować).

Czas trwania: 20 minut
2. Zabawa ruchowo-naśladowcza
 - „Zamieniamy się w zwierzęta” – dzieci swobodnie biegają po sali lub tańczą w rytm muzyki. Nauczyciel zatrzymuje muzykę, a dzieci na hasło: „Jesteście dzięciołami”, „Jesteście wiewiórkami” zamieniają się w dane zwierzę.

Czas trwania: 5 minut
3. Zajęcia plastyczne
 - Dzieci otrzymują ilustracje z konturami zwierząt, o których była mowa na zajęciach. Siadają do stolików, na których leżą wcześniej przygotowane materiały plastyczne: kredki, farby, kleje, kulki z bibuły, papier kolorowy. Dzieci wypełniają kontury ilustracji dowolnie wybraną przez siebie techniką, a następnie wycinają z kartki obrazek zwierzęcia.
 - W tym czasie nauczyciel kładzie na podłodze lub mocuje do tablicy/ściany ilustrację dębu stworzoną przez grupę poprzedniego dnia.
 - Po wykonaniu zadania dzieci prezentują swoją pracę i mówią, jakie zwierzę znajduje się na obrazku. Następnie przyczepiają za pomocą gumy mocującej swoje zwierzę w dowolnym miejscu na dębie.
 - Po skończonej pracy dzieci mogą podziwiać wspólne dzieło oraz porównać dąb z książki ze swoim drzewem.

Czas trwania: 25 minut
4. Koniec zajęć. Nauczyciel dziękuje dzieciom za wspólną pracę i zabawę.

UWAGA: Nauczyciel może pokazać dzieciom zadania z książki *Drzewo*, które mogą wykonać w domu z rodzicami, np. tworzenie ludzików z żołądź i szyszek lub wyhodowanie własnego drzewa.